

Cum a apărut postul Nașterii Domnului și care este valoarea lui (ce semnifică)?

Postul Nașterii Domnului (al Crăciunului) a fost rânduit de Biserică pentru a-i pregăti pe credincioși spre cuviincioasa întâmpinare și serbare a marelui Praznic al Nașterii cu trup a Mântuitorului Iisus Hristos.

El aduce aminte creștinilor de patriarhii și dreptii din Vechiul Testament, care au petrecut timp îndelungat în post și rugăciune, în așteptarea și cu nădejdea venirii lui Mesia – Izbăvitorul.

Acest post începe în 15 noiembrie și se încheie în ajunul praznicului, pe 24 decembrie.

Ca vechime, cele dintâi mențiuni despre practicarea acestui post provin din secolele IV–V, de la Fericitul Augustin și episcopul Leon cel Mare al Romei, care a rostit nouă cuvântări despre acest post, numit „postul din luna a zecea”. Dar la început, creștinii nu posteau toți în același fel și același număr de zile. Așa, de exemplu, unii posteau numai șapte zile, alții șase săptămâni; unii țineau un post mai aspru, alții unul mai ușor.

Sinodul local din Constantinopol, ținut la anul 1166 (sub patriarhul Luca Hrisoverghi) a uniformizat durata postului Nașterii Domnului în Bisericile Ortodoxe, hotărând ca toți credincioșii să postească timp de 40 de zile, începând de la 15 noiembrie. Se lasă sec în seara zilei de 14 noiembrie (pomenirea Sf. Apostol Filip și a sfântului Ierarh Grigorie Palama); iar dacă această dată cade miercurea sau vinerea, se lasă sec cu o zi mai înainte. Postul durează până în seara zilei de 24 decembrie, inclusiv.

După unii tâlcuitori ai cultului ortodox, prin lungimea sau durata lui de 40 de zile, acest post ne aduce aminte de postul lui Moise de pe Muntele Sinai, când acesta aștepta să primească cuvintele lui Dumnezeu scrise pe lespezile de piatră ale Tablelor Legii. Tot așa și creștinii, postind 40 de zile, își curățesc sufletele și trupurile și se învrednicesc să primească pe Cuvântul lui Dumnezeu, Cuvântul cel viu, nu scris cu litere, ci întrupat și născut din Sfânta Fecioară. După alți tâlcuitori ai cultului, postul Nașterii mai simbolizează și noaptea întunecoasă a Vechiului Testament.

Postul Nașterii Domnului reprezintă o perioadă de pregătire duhovnicească, de curățire sufletească, ca să primim în noi, în peștera trupului nostru și în ieslea sufletului nostru, pe Mântuitorul Iisus Hristos, Care vine în lume și Se face om, pentru ca pe oameni să-i ridice la viața duhovnicească și dumnezeiască. De aceea, în Catavasii se spune: „Hristos Se naște, slăviți-L! Hristos din Ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă!”.